

Správa o produktivite a konkurencieschopnosti Slovenska 2019

Jan Fidrmuc, Kristína Gardoňová, Martin Hulényi a Zuzana Zavorská
v spolupráci s členmi NRP SR

ÚRAD VLÁDY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Inštitút pre stratégie a analýzy
Úrad vlády SR

ISG
isa

Čo je Národná rada pre produktivitu

- Cieľom je monitorovať, **analyzovať a hodnotiť produktivitu**, ako aj identifikovať reformy potrebné na dosiahnutie udržateľného ekonomického rastu
- Ročne by mala **publikovať výročnú správu** o vývoji produktivity a konkurencieschopnosti
- Skladá sa zo zástupcov analytických jednotiek štátu, zástupcov zamestnávateľov, odborových organizácií, odborníkov z ekonomického, bankového, vedeckého aj akademického sektora.

https://www.vlada.gov.sk/data/files/7644_statut-nrp-sr.pdf

ÚRAD VLÁDY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Inštitút pre stratégie a analýzy
Úrad vlády SR **isa**

Prvá Správa o produktivite a konkurencieschopnosti 2019

- **Analytická jednotka Úradu vlády SR v spolupráci s členmi NRP pripravila Správu o produktivite a konkurencieschopnosti za rok 2019**
https://www.vlada.gov.sk/data/files/7813_sprava-o-produktivite-a-konkurencieschopnosti-slovenska-2019.pdf
- Správa **definuje desatoro odporúčaní** na zlepšenie produktivity a konkurencieschopnosti slovenskej ekonomiky
- Správa bola **pripravená pred vypuknutím pandémie**
- Správa bola recenzovaná troma významnými ekonómami: **Ľuboš Pástor, Jarko Fidrmuc, Martin Lábaj.**

Desatoro

ÚRAD VLÁDY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Inštitút pre stratégie a analýzy
Úrad vlády SR **isa**

Hrozba pasce stredného príjmu

Model založený na tom, že Slovensko slúži ako **montážna hala zahraničných a medzinárodných koncernov vďaka lacnej pracovnej sile, sa vyčerpal**. Na pokračovanie rastu a dobiehanie vyspelých ekonomík je treba podniknúť ďalšie reformy. Naše desatoro identifikovalo oblasti, na ktoré **by sa tie reformy mali zamerať**.

ÚRAD VLÁDY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Inštitút pre stratégie a analýzy
Úrad vlády SR **isa**

1. Zlepšiť podnikateľské prostredie

ÚRAD VLÁDY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Inštitút pre stratégie a analýzy
Úrad vlády SR **isa**

Konkurencieschopnosť Slovenska klesá

Porovnanie krajín v čase v Indexe IMD

	2001	2006	2011	2016	2019
Slovensko	41	33	48	40	53
Česko	35	28	30	27	33
Svetový rebríček konkurencieschopnosti IMD					
Maďarsko	30	35	47	46	47
Poľsko	47	50	34	33	38
Rakúsko	14	13	18	24	19

Zdroj údajov: IMD

ÚRAD VLÁDY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Inštitút pre stratégie a analýzy
Úrad vlády SR

isa

Na založenie nového podniku treba viac krokov aj času

Administratívne procedúry potrebné pri založení nového podniku (2020)

	Slovensko	Česko	Maďarsko	Poľsko	Rakúsko	EÚ-28
Potrebné administratívne kroky (počet)	7	9	6	5	8	5,3
Čas (počet dní)	21,5	24,5	7,0	37,0	21,0	11,9
Náklady (% príjmu na obyvateľa)	1	1,1	4,5	11,6	4,7	3,1

Zdroj údajov: Doing Business, Svetová banka.

ÚRAD VLÁDY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

isa
Inštitút pre stratégie a analýzy
Úrad vlády SR

2. Eliminovať korupciu na všetkých úrovniach štátnej správy a reformovať justičný systém

ÚRAD VLÁDY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Inštitút pre stratégie a analýzy
Úrad vlády SR **isa**

Vnímanie korupcie sa zhoršuje

Corruption Perception Index

		2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Skóre (škála 0 - 100)	SK	46	47	50	51	51	50	50	50
	CZ	49	48	51	56	55	57	59	56
	HU	55	54	54	51	48	45	46	44
	PL	58	60	61	63	62	60	60	58
	AT	69	69	72	76	75	75	76	77
Ranking (1 = najmenej vnímanej korupcie)	SK	62	61	54	50	54	54	57	59
	CZ	54	57	53	38	47	42	38	44
	HU	46	47	48	50	57	66	64	70
	PL	41	38	36	29	29	36	36	41
	AT	25	26	23	16	17	16	14	12

Zdroj údajov: Transparency international

ÚRAD VLÁDY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

isa
Inštitút pre stratégie a analýzy
Úrad vlády SR

3. Obnoviť dlhodobú udržateľnosť verejných financií

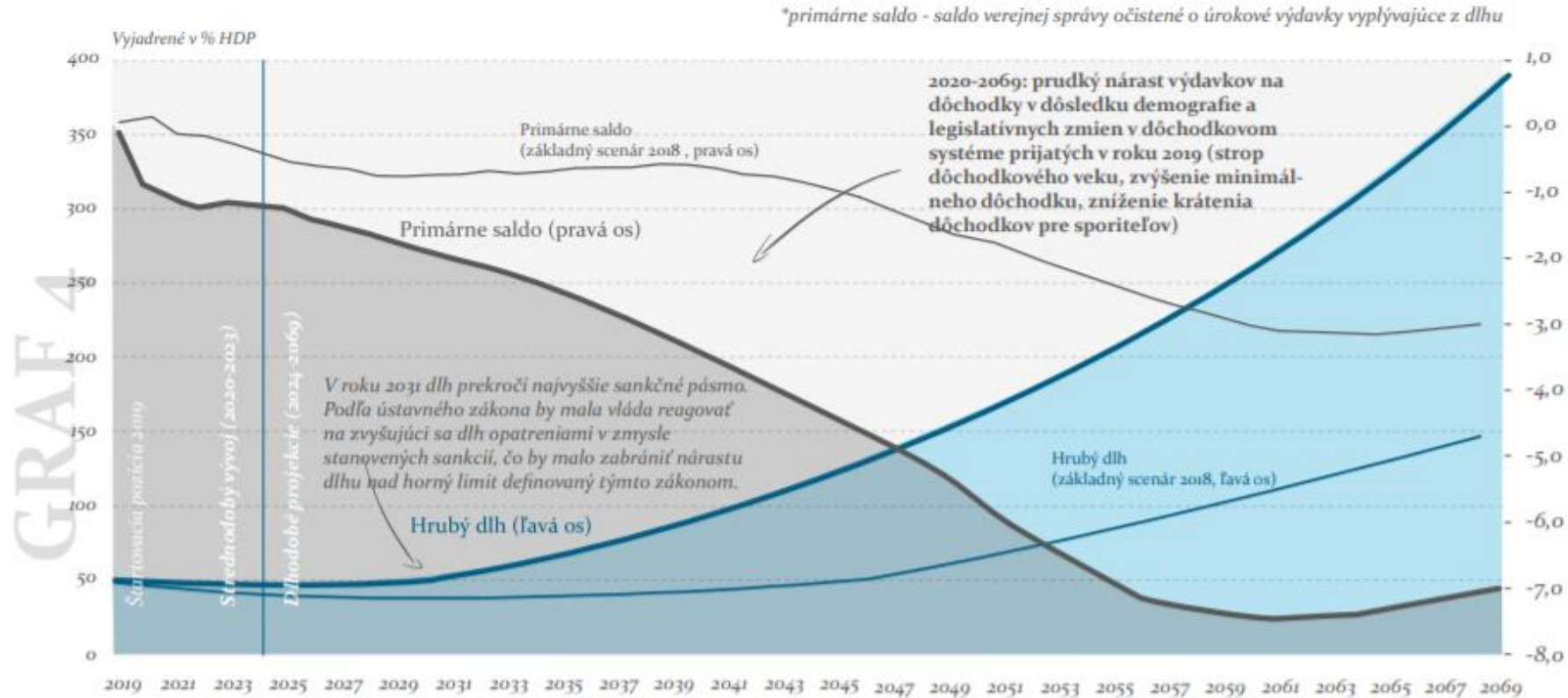

ÚRAD VLÁDY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Inštitút pre stratégie a analýzy
Úrad vlády SR

isa

Starnutie obyvateľstva je výzvou pre verejné financie

Zdroj: Rada pre rozpočtovú zodpovednosť (2020)

ÚRAD VLÁDY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

ISA
Inštitút pre stratégie a analýzy
Úrad vlády SR

4. Pokračovať v projekte Hodnoty za peniaze v oblasti verejnej správy

ÚRAD VLÁDY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Inštitút pre stratégie a analýzy
Úrad vlády SR

ISA
isa

Treba zvýšiť potenciál projektu Hodnota za peniaze

- Od vzniku Útvaru hodnoty za peniaze v roku 2016 prešlo dvanásť rezortov revíziou výdavkov (59,7 % celkových verejných výdavkov)
- Avšak doteraz sa podarilo presadiť len časť z týchto opatrení: z potenciálnej úspory v rozsahu 764,5 miliónov eur podarilo ušetriť iba 118,2 miliónov eur
- Problémy: rezortizmus, neústretový postoj rezortu k Hodnote za peniaze v danej oblasti, prietahy v legislatívnom procese

5. Prioritizovať dopravné infraštruktúrne projekty

ÚRAD VLÁDY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Inštitút pre stratégie a analýzy
Úrad vlády SR **isa**

Cesta z Bratislavy do Košíc stále trvá dlho

Cestný transport medzi dvoma najväčšími mestami v krajine

Priemerná rýchlosť (km/h)

	Vzdialenosť (km)	Trvanie	Odchod o 2:00		Odchod o 14:00	
			Min	Max	Min	Max
Slovensko	404	4:10 – 5:20	80,80	89,78	75,75	96,96
Česko	205	1:50 – 2:40	76,88	102,50	76,88	111,82
Maďarsko	233	2:10 – 3:20	82,24	107,54	69,90	107,54
Poľsko	294	3:10 – 4:50	60,83	92,84	60,83	92,84
Rakúsko	200	2:00 – 3:00	75,00	100,00	66,67	100,00

Zdroj údajov: Google Maps

ÚRAD VLÁDY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Inštitút pre stratégie a analýzy
Úrad vlády SR

isa

**6. Podporiť vedu a výskum, a to
v podnikoch, na univerzitách aj verejných
výskumných inštitútoch a finančne
motivovať ich spoluprácu**

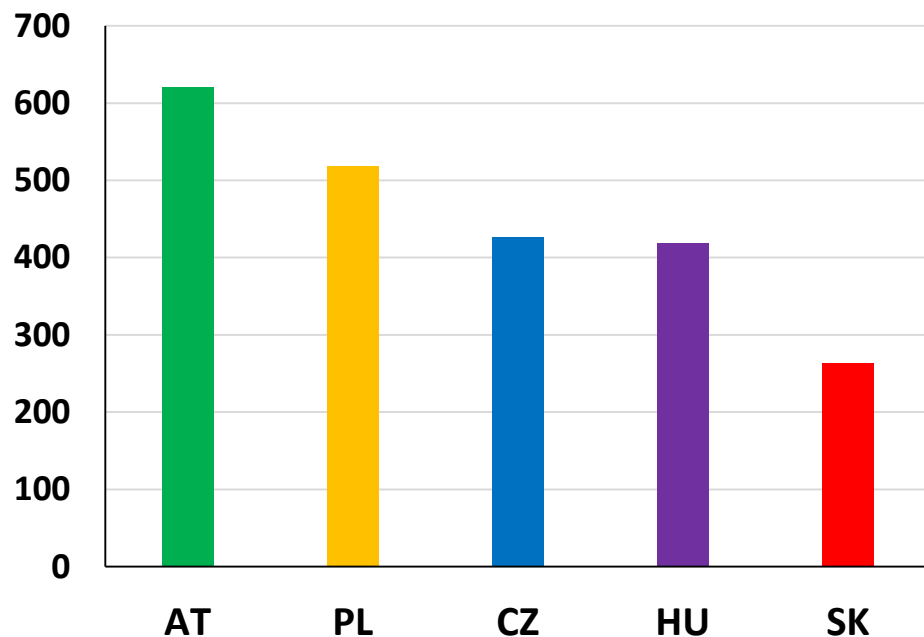
ÚRAD VLÁDY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Inštitút pre stratégie a analýzy
Úrad vlády SR

ISA
isa

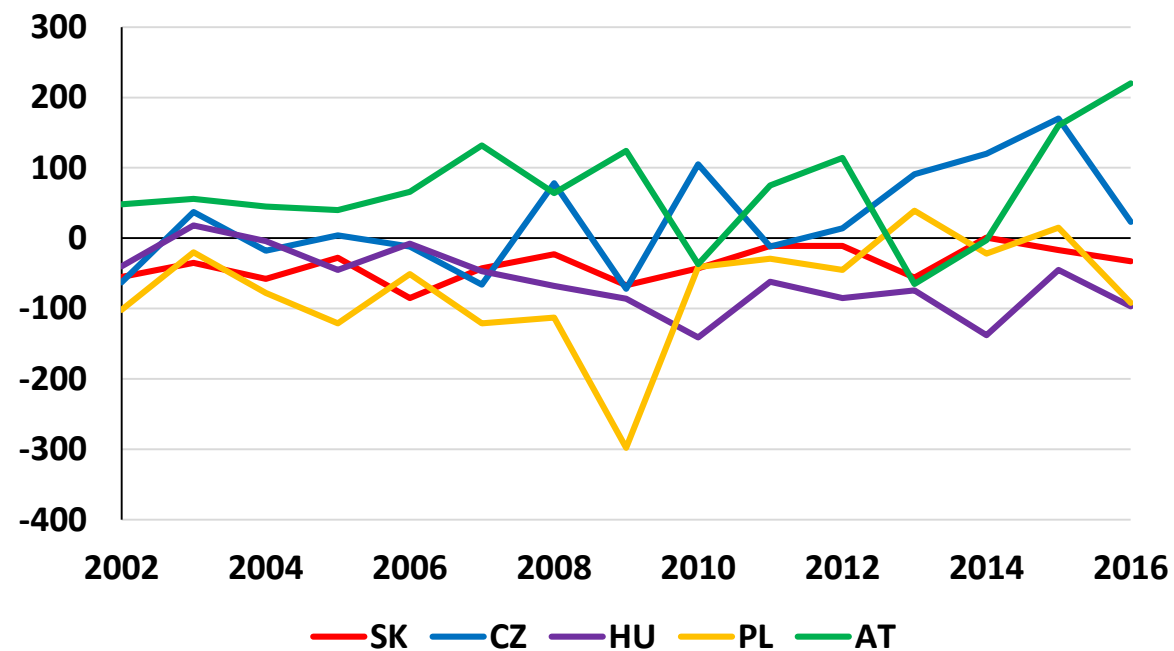
Výskum na Slovensku zaostáva za okolitými krajinami

H-index publikácií vysokých škôl za obdobie 1998-2018

Zdroj údajov: Scimago Journal & Country rank

Medzinárodný tok vedeckých autorov (absolútne čísla)

Zdroj údajov: OECD (2017)

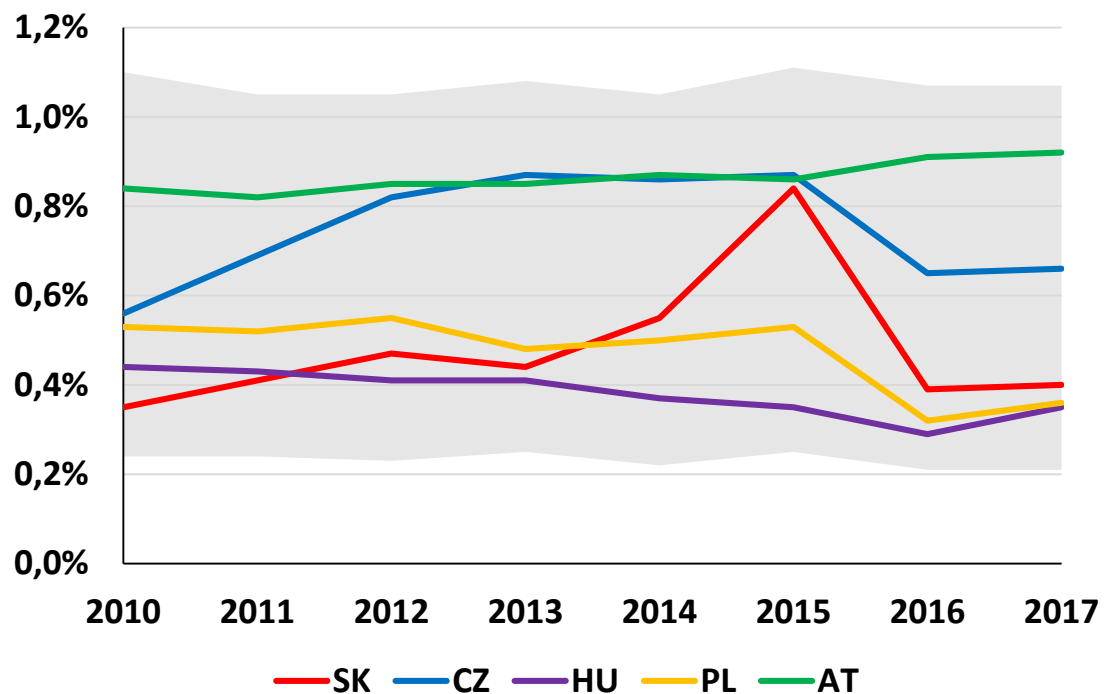

ÚRAD VLÁDY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Inštitút pre stratégie a analýzy
Úrad vlády SR
isa

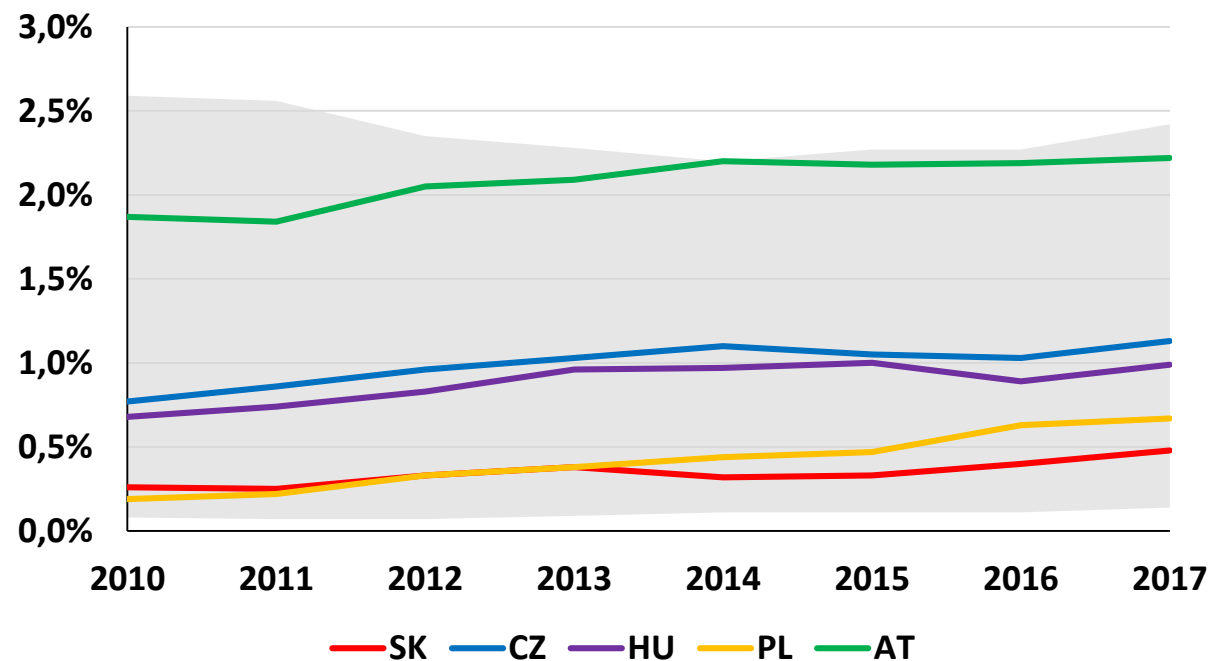
Výskum a vývoj na Slovensku je podfinancovaný

Verejné výdavky na výskum a vývoj (v % HDP)

Zdroj údajov: Eurostat

Súkromné výdavky na výskum a vývoj (v % HDP)

Zdroj údajov: Eurostat

ÚRAD VLÁDY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Inštitút pre stratégie a analýzy
Úrad vlády SR
isa

7. Zaviesť systém mapovania kariér absolventov prostredníctvom využívania administratívnych dát a dát z absolventských a zamestnávateľských prieskumov

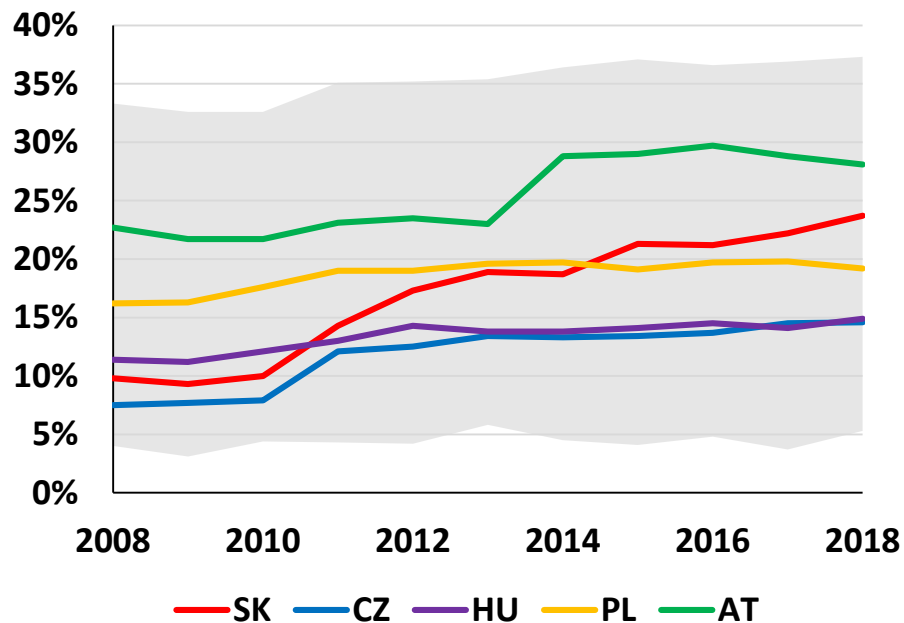

ÚRAD VLÁDY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Inštitút pre stratégie a analýzy
Úrad vlády SR **isa**

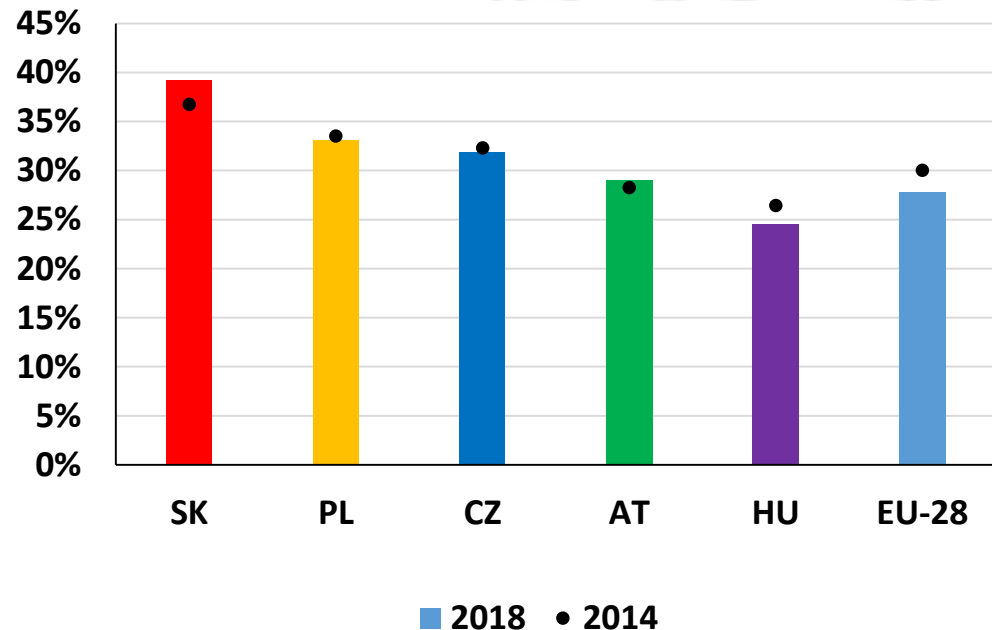
Slovensko má významné nesúľady na trhu práce

Prekvalifikovanosť obyvateľov na pracovnom trhu (v % zamestnaných vysokoškolsky vzdelaných osôb vo veku 20-64 rokov)

Zdroj údajov: Eurostat

Odborový nesúlad na trhu práce so SŠ alebo VŠ vzdelaním (v % osôb so SŠ alebo VŠ vzdelaním vo veku 15-34 rokov)

Zdroj údajov: Eurostat

ÚRAD VLÁDY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Inštitút pre stratégie a analýzy
Úrad vlády SR
isa

8. Zlepšiť kvalitu vzdelávania na všetkých úrovniach, od základných škôl po univerzity

ÚRAD VLÁDY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Inštitút pre stratégie a analýzy
Úrad vlády SR

ISA
isa

Slovenskí žiaci dlhodobo zaostávajú za ostatnými žiakmi

Výsledky PISA testov podľa oblastí

		2003	2006	2009	2012	2015	2018
Výsledky v čitateľskej gramotnosti	SK	469	466	477	463	453	458
(priemerný počet bodov)	CZ	489	483	478	493	487	490
	HU	482	482	494	488	470	476
	PL	497	508	500	518	506	512
	AT	491	490	470	490	485	484
Výsledky v matematickej gramotnosti	SK	498	492	497	482	475	486
(priemerný počet bodov)	CZ	516	510	493	499	492	499
	HU	490	491	490	477	477	481
	PL	490	495	495	518	504	516
	AT	506	505	496	506	497	499
Výsledky v prírodovednej gramotnosti	SK	-	488	490	471	461	464
(priemerný počet bodov)	CZ	-	513	500	508	493	497
	HU	-	504	503	494	477	481
	PL	-	498	508	526	501	511
	AT	-	511	494	506	495	490

Zdroj údajov: OECD

ÚRAD VLÁDY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Inštitút pre stratégie a analýzy
Úrad vlády SR

isa

9. Nad'alej zvyšovat' zamestnanost'

ÚRAD VLÁDY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

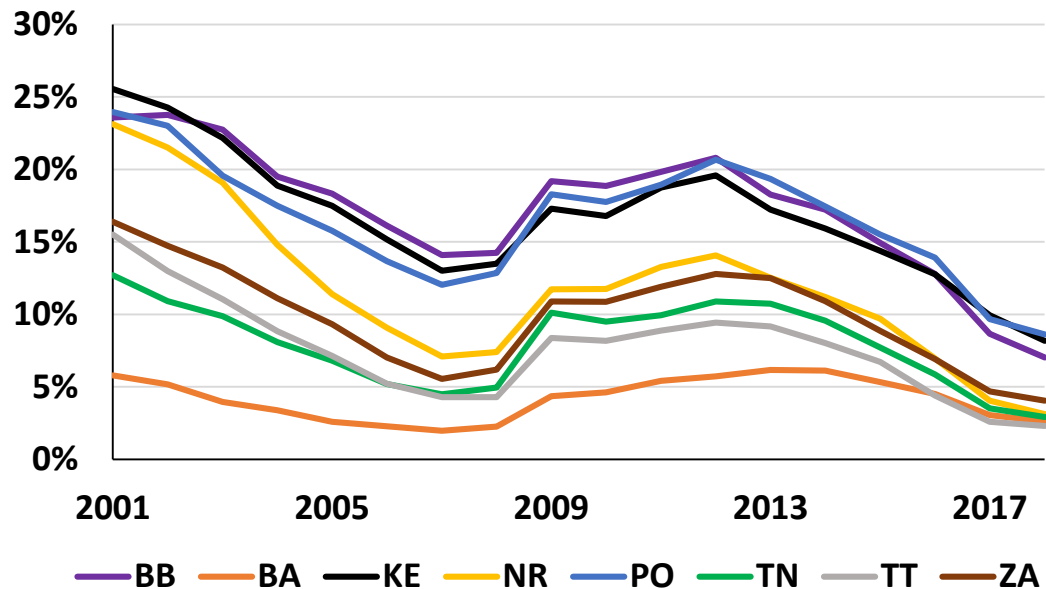
Inštitút pre stratégie a analýzy
Úrad vlády SR

ISA
isa

Rozdielne problémy slovenských regiónov

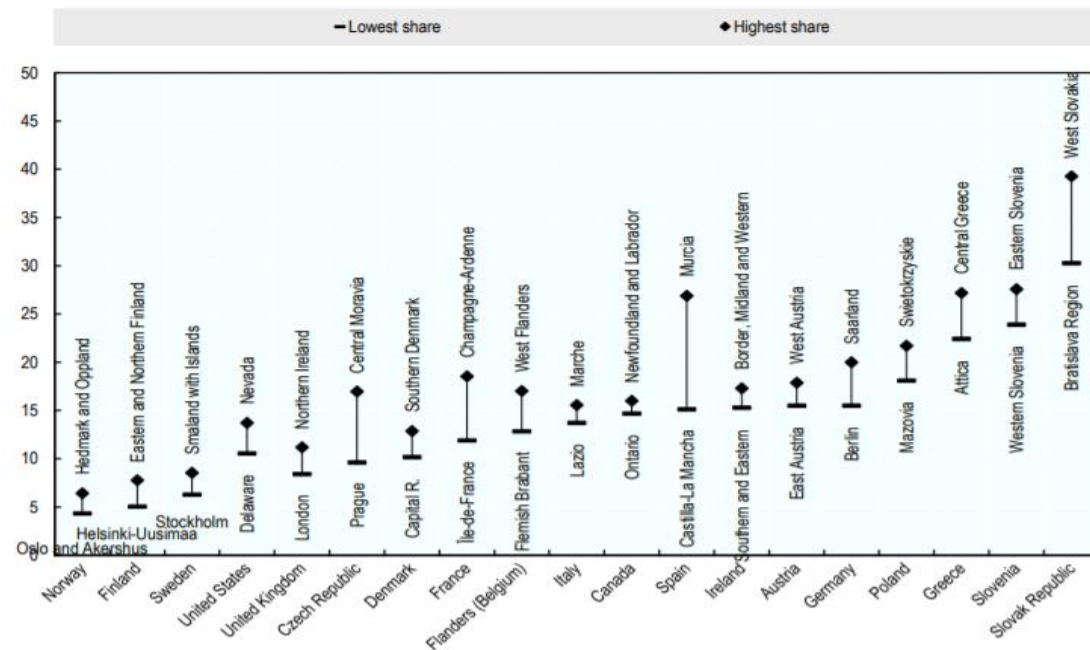
Miera nezamestnanosti na úrovni krajov (v % ekonomicky aktívneho obyvateľstva)

Zdroj údajov: ŠÚ SR

Figure 1.12. Some countries have wide disparities in terms of risk of automation across regions

Percentage of jobs at high risk of automation, highest and lowest performing TL2 regions, by country, 2016

Zdroj údajov: OECD (2018)

ÚRAD VLÁDY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Inštitút pre stratégie a analýzy
Úrad vlády SR
isa

10. Prehíbit' systém sociálnej podpory rodinám žijúcim v hlbokkej chudobe a posilnit' inklúziu detí z rodín ohrozených chudobou alebo sociálnym vylúčením

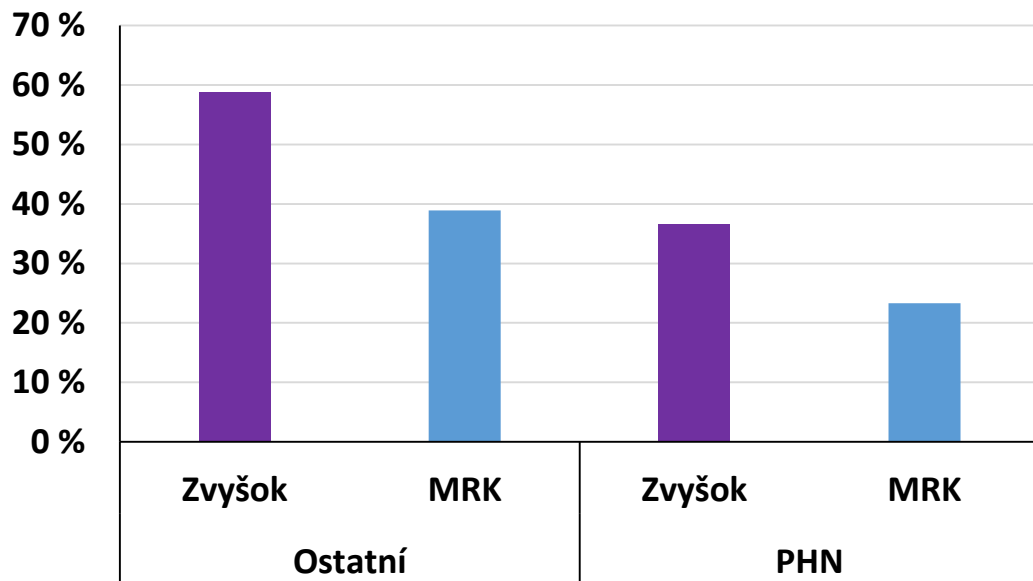
ÚRAD VLÁDY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Inštitút pre stratégie a analýzy
Úrad vlády SR

isa

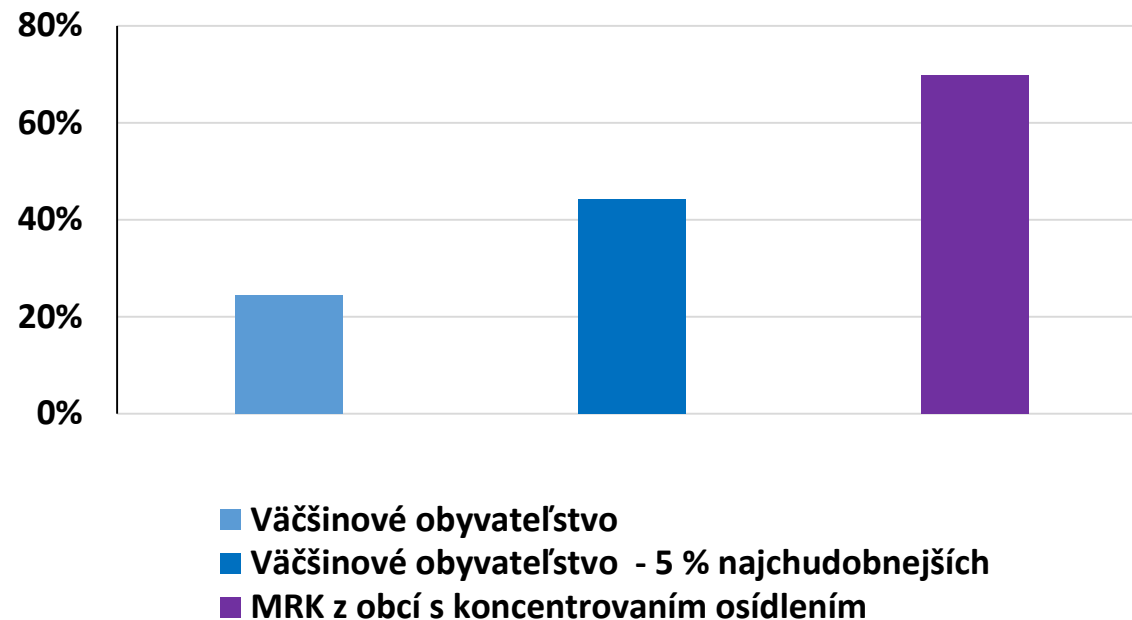
Zaostávanie MRK od útleho veku škodí ekonomike

Graf 4.1: Priemerná úspešnosť v Testovaní 9 pre sociálne znevýhodnené skupiny (v %)

Zdroj údajov: Habodászová (2019)

Graf 4.23: Pravdepodobnosť nezamestnanosti alebo zárobku menšieho ako minimálna mzda podľa príslušnosti rodičov k socio-ekonomickej skupine (v %)

Zdroj údajov: Rizman (2018)

Použitá literatúra

- Habodászová, Ľ., (2019), Monitorujeme monitor: Analýza úspešnosti žiakov na Testovaní 9 z matematiky v roku 2017. <https://www.mfsr.sk/sk/financie/institut-financnej-politiky/publikacie-ifp/komentare/komentare-z-roku-2019/15-monitorujeme-monitor-december-2019.html>
- OECD (2017), OECD Science, Technology and Industry Scoreboard 2017: The digital transformation, OECD Publishing, Paris <http://dx.doi.org/10.1787/9789264268821-en>
- OECD (2018), Job Creation and Local Economic Development 2018: Preparing for the Future of Work, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/9789264305342-en>
- Rada pre rozpočtovú zodpovednosť (2020), Správa o dlhodobej udržateľnosti verejných financií. https://www.rozpoctovarada.sk/download2/sustainability_report_2020.pdf
- Rizman, T. (2018), Jablko nepadá ďaleko od stromu - Analýza medzigeneračnej mobility príjmov na Slovensku. <https://www.mfsr.sk/sk/financie/institut-financnej-politiky/publikacie-ifp/komentare/9-jablko-pada-daleko-od-stromu-maj-2018.html>

